

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	---

1290 szőlősgazda vagy 4 bor-kupec.

A magyar ember turja a földet — a kereskedést pedig csalásnak tartván, nem foglalkozik az értékesítés, kereskedés feladataival.

Igy történt aztán, hogy századok óta a német, osztrák gyarmata vagyunk ma is, amióta szegyénné vált a kereskedői foglalkozás, s a kupecokra bizzák ezek és ezek terményeik sorsát, értékét.

Hát mit tehet 4-5 kupec 1290 bortermelő érdekében, ha azok nem-hogy egymás cikkeinek értékét emelnék, de leszorítják, versenyeznek egymás ellen?

Mindenek előtt tehát egyesülni kellene az összes szőlő birtokosoknak, egy értékesítő csoportba, mely a nevelésesen naiv kereskedelmi, ősi eljárás (kupecok utján való értékesítés helyett) a világkereskedelem piacával keressen összeköttetést, megismertesse az összes hazai bornagykereskedőkkel a csongrádi borokat, amelyek pár év alatt világhírré tehetnének szert — mint a tiszai buza. — Hiszen most látják,

hogy neveléses a bortermelő gazdák helyzete! Hisz alig lehet a kupecok segítségével csak néhány kiskorcsmárost is vevőnek fogni. Természetes is, hogy a borkereskedés ügye oly nagy fontosságú s annyira megérdemli az összes termelők hozzájárulását, hogy csakis ez magyarázhatja meg azt, miszerint a csongrádi boroknak nincs kereskedelmi piaca, jó hirt és jó ára. Pedig bátran merem állítani, hogy versenyezne a legkittünőbb tokaji borokkal, ha kellő időben, tiszta edényekben, gondosan szüretelnének és a pincekezelésre figyelmet fordítanának, amit csak együttesen, szakavatott egyén felügyelete alatt tehetnének, mert akkor 1290 gazdának személyenként ez nem kerülne semmibe, a jövedelem fedezné bőven, busásan a pincekezelés költségeit.

A szervezkedés már csak azért is feltétlenül szükséges, mert 1290 gazda nincs abban a helyzetben, hogy külön-külön jó pincét kapjon, abban a borokat nap-nap mellett vizsgálja, óvja és szakszerűen gondozza, mert a borral úgy kell ám bánni

mint az újszülött gyermekkel — azt fel kell nevelni, emezt pedig meg kell érlelni, 3-4 évi gondozás mellett.

Nekem a hegyalja vidékén volt módon évtizedeken át foglalkozni a bortermeléssel, 10 hold területű szőlőmben. Ösmerem az egri, somlai és tokaji borokat és szőlőket, de mondhatom, hogy ha a csongrádi gazdák oly módon szüretelnének, oly tiszta edényekbe és oly pincékbe helyeznék el boraikat mint ezek, akkor a világhírű tiszai buza mellett a csongrádi bor is méltán világhírré tenne szert.

Jó pincekezelésre egyes ember képtelen, arra csak az képes a kinek 40-50 hold szőlője van s borait nem adja el must alakjában, hanem megérleli a pincében és mint érett bort tudja eladni.

De amire nem képes egyetlen csongrádi gazda sem, arra igenis képesek lesznek, ha össze állanak, ha együttesen szervezkednek. Akkor közösen raktározhatják be boraikat, nagy és jó pincékbe: a borokat szakszerűen gondozhatják, ápolhatják, érlelhetik egészen addig,

T Á R C A.

Iparossegédek legényegyletéről.

(Felolvasás: tartotta Porubszky József p. kamarás plébános november 28-án a «Daloskör» hangversenyén.)

Sötét éjszaka után a hajnalt mily boldogságérzettel üdvözljük! Arany-ugarai mintha megdeleznék a szorongó szívet; az új fény, mely reánk felderül hatalmas erővel emeli keblünket s az éjjelt elfeledjük.

Alvó félben levő társadalmi életünknek pirkadó hajnalát a csongrádi «Daloskör» lelkem lelkéből üdvözlöm!

*

A társadalom szociális korát éljük. Új századunk hatalmas lépésekkel halad a társulás terén. Aktív erővel egyszerre megoldja a múlt problémáit. Mintha új erő lüktetne az erekben. Az ipart és művészetet hatalmas eszmék, a lángész megvalósult gondolatai a tökéletesedés magas fokára emelték.

Ha részt akarunk venni az emberiség tökéletesítésében társulnunk, szövetkezünk kell, s ha csak egy parányit is épi-

tünk embertársaink boldogítási épületén, sokat teszünk.

Engedjék meg m. t. Hölgyeim és Uraim, hogy ma társadalmunk egy nemes és figyelemreméltó osztályán pihenjenek meg lelki szemeim: az iparos osztályon, s különösen felhívjam becses figyelmüket az iparos ifjak egyletének, a legényegyletnek mivoltára.

Iparos segéd! tudjuk kiről van szó, egy ifjúról, ki az inasévek nehéz szigorától felszabadulva kilép a világba, megtanult munkájával akarja megkeresni kenyerét. Szíve mily hevesen dobog, midőn először lép ki az utcára, mint tetszabadt legény; majdnem megremeg örömeiben, midőn első keresményének összegét kezében szorongatja. Kedves ifjú! ki lesz vezetőd a világ zajában? Ki vagy téve ott ezerszeres csábításoknak, melyek oly könnyen kitépik szívedből azon oktatások csiréit, melyeket úgy a szülői házban, mint a jó mesterek körében nyertél. Mi lesz veled, ha mindazon jót és erkölcsi szépet elfeledtetí veled a világ csábzáva? Ki lesz oktatód, gyámolító, tanácsadó? Hol találsz fájó szívedre balszámot, árva lelkednek atyai szeretetet s az álnok és önző embe-

rek között hol találsz testvért és barátot, ki veled megosztja a bűt és örömet? Hol fog valódi boldogságot önteni lelkedbe a vallás szent szava, hol tanulod meg igazán szeretni az édes hazát, hol fogod kiművelni lelkedet? Mindezt megtalálod a kath. legényegyletben.

1849-ben Kolping Adolf kölni plébános, az iparosok ezen nemes szívű apostola megalkotta az első legényegyletet a nőtlen iparossegédek részére. Ő tapasztalásból ismerte a műhelyekben uralkodó szomorú lelkiállapotokat. A céhrendszerből, az összetartás ezen erős várából nem maradt meg más, mint a külsőség, az elhanyagolt legényszállók, ahol sokan megméltelyezték lelküket. Kolping a kiveszett céhrendszer helyébe vallásos alapon nyugvó egyület akart létre hozni, új körbe fűzni a fiatal iparos erőket, pótolni a családi otthont. E feladat megoldásában gyökerezik a legényegylet létjogosultságának és életképességének kérdése. Ha tud adni az iparos ifjúságnak meleg családi otthonhoz hasonló gyülekezési helyet és valamiképp a céhrendszerhez hasonlóan pártfogolja és támogatja tagjait, akkor elérte célját.

Hiszen a műhelyek és gyárak légköre

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknek, légzőszervek hurutos bajainál, gyümint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábhadozóknál influenza után** ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl ceggel legyen ellátva: **F. Hoffmann-La Roche & Co** vegyészeti gyár Basel (Svájc).

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

amig teljesen megérették arra, hogy a világ piacon helyet foglaljanak és megjelenhessenek.

Azt mondják, hogy nincs rá pénz. Épen erre van pénz bőven: ellenben egyeseknek nem ad senki pénzt. Épen azért nincs pénzük a szőlős gazdáknak, mert nincs belátásuk arra, hogy miként lehetne kapni? Hát egyes gazdák hiába rimánkodnának akár az Uristennél, akár Rotschildnál, akár az osztrák magyar banknál — nem kapnának ajándékba semmi segílyt ahhoz, hogy jó hordókhöz, jó pincékhez jussanak, s míg vevőjük akad, addig kölcsönözzön nekik valaki előleget.

Egyes gazdával szóba sem állanak — legfeljebb a kupecsek. Ezek már januárban megveszik a szegény gazda termését fele árban.

Azonban mindjárt másképp áll a dolog, ha az 1290 gazda áll össze és azt mondja a kormánynak «Uram! mi, csongrádi gazdák hegyközségbe szervezkedtünk — segíts, támogass minket, mert nincs egy fillérünk sem!»

Akkor egészen másként beszélnek ám a gazdákkal. A kormány ilyen esetekben a berendezés, a gépek, kádak, hordók, szállítási eszközök, lóvasut, raktár, pincék beszerzésének költségeihez a fele összeggel hozzájárul, oly módon, hogy kamatmentes kölcsönt ad 25—30 évi visszafizetésre. Az összes költségek felét az álfam előlegezi, és e kamatmentes kölcsön, ez a segíly nem lehet nagyobb összeg mint 75.000 korona. De még az csak a kezdet, mert ha a szüret megtörtént és az 1290 gazda összebeszél, hogy nem adja alább 15 krajcáron a bor must-

ját, akkor akinek pénzre van szüksége, azonnal kap előleget borára az országos központi hitelszövetkezettől, amelynek elnöke gr. Majláth József és igazgatója dr. Bernáth István, az országos nevű közgazdasági író, a magyar gazdaközönség legművebb pártolója.*) Ezt az országos intézetet tisztán a gazdák szövetségeinek, kisiparosok és háziipari törekvések segélyezésére alkotta meg az 1898. évi XXIII. teikkal az országgyűlés. És ha a hegyközség meg van, ha 1290 gazda nevében fordul ehhez az országos pénzintézethez a hegyközség, akkor annyi pénzt kapnak előlegül, boraik $\frac{3}{4}$ részének értékéig, amennyi bort csak bírnak termelni, s a leszállított, beraktározott bor a hegyközség felügyelete, gondozása alatt kezelik, s a gazdák akkor adják el, mikor nekik tetszik, s mikor megkapják az illető árat: Mert a kormány segílye itt nem végződik be, hanem tovább is segíti a derék gazdákat boraik értékesítésében. Ugyanis a külföldi konzulátusok útján és belföldön a kir. kereskedelmi muzeum útján díjtalanul, teljesen díjtalanul szerez vevőket a borokra s ha nagy mennyiségi borok eladók, azokat sokkal könnyebben lehet értékesíteni mint ha apránként van 10—10 hordó más és másféle bor eladó.

A hegyközség bizony az egyedüli mód, hogy a gazdák boraikat jó áron birhassák valamikor értékesíteni,

Ha tehát a birtokosok óhajtják, hogy végre legyen a csongrádi bornak is értéke már egyszer, akkor szervezkedjenek. Jöjjenek el a mai

*) Jól tennék a csongrádi gazdák is, ha felkérnék a megjelenésre e két nagyérdemű férfit. Szelek.

értekezletre és nyilatkozzanak, akarják-e az egyesülést vagy pedig továbbra is a borkupecsekre bízzák érdekeiket, kereskedelmi érdekeiket.

Jöjjön el minden jó gazda és egy egyesült erővel fel tog virulni Csongrád jövője!

Hidavatás.

Csongrádmegye, de különösen Csongrád és Szentes a két testvér város népének vágya teljesült akkor, midőn a magyar kormány elhatározta, hogy ma már csak Közép-Afrika belsejében divó nyomorúságos komp-közlekedést megszüntetve, új közlekedést teremtsen egy modern vashíd létesítése által.

Körülbelül 2 éve már annak, midőn Zsigmondy Béla vállalkozó mérnök hozzá kezdett az építkezéshez és a nagy mű, ma már készen áll és át is adatott a forgalomnak.

Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal, hogy meg ne említsük a vállalkozók tehetséges mérnökét *Rappensberger* urat, ki nagy szakértelemmel és körültekintéssel vezette a műszaki munkálatokat. Nem kevésbé érdemi meg a legnagyobb elismerést *Balgha* kir. segédmérnök is, kinek állandó felügyelete alatt épült a hid. Ennek a két szakértőnek köszönhető az is, hogy a munkálatok alatt éppen semmi szerencsétlenség nem történt és ugy természetes ember élet sem esett áldozatul. De, hogy a hidhoz vezető műút átadatott a forgalomnak a kizárólag *Mányi* kir. főmérnök érdeme, ki iparkodott, hogy az ut kellő időben és jól elkészülhessen.

Mielőtt a hidavatási ünnepély röviden közölnénk, szükségesnek tartjuk a hid rövid leírását és szerkezetét megismertetni szíves olvasóinkkal.

A hidra vezető út töllünk, Csongrádról indul ki, átmetszi a holttiszta egyik csücskét és onnan a 83-ik számú tiszai átmetszésen keresztül vezet át az új hid segítségével és a Tisza-Maros-Körösközi ármentesítő társulat védőoltásán keresztül annak tulsó oldalán haladva a Szentes felé vezető Széchenyi-műútba ágazik be. A hid 9 nyílással bír, melyek közül az átvágás

most sokkal véstt hozóbb, mint az ötvenes években; az iparos ifjú atya is már e mérges légkörben nevedett. Mily szüksége van tehát az iparos ifjúnak a családi fészék melegére. Az egyletben az elnök, aki csak pap lehet, mint édes atya szerepel. Neki szeretnie kell az egylet tagjait, azoknak pedig tisztelniük kell őt. Hozzá gyermeki bizalommal jöhetnek, benne kell a tagoknak az evangéliumi szeretet hordozóját látni.

Beléphet az egyletbe más vallású is, mert az egylet senkinek vallását nem sérti. A tagok testvérek egymás között. Van otthonuk, az egyesületi ház, mely esténként és mindig az édes szeretet nevében fogadja őket. És mit nyújt nekik e családi otthon? Mindenek előtt azt, amire a fárasztó s nem csak testet, de lelket is lenyűgöző munka után a fiatal erőnek momentán legnagyobb szüksége van: lelki és testi szórakozást. Ez az első segíly, melyet az egylet ezen jelszava is kifejez: *vallás és vidámság*. Szokatlanul tűnik fel, hogy e két heterogén elemet: vallás és vidámság összefoglalom. Okvetlenül fell kell üdíteni a lelket és szórakoztatni az elernyedte idegeket; de ha nincs ott a vallás ereje, mely a szórakozni vágyó fiatal lelket és a tüzes érzékeket megzabolazza és nemesen irányítja, akkor a szórakozás lelketől, erkölcstelen és aljas lesz.

Miután e családi otthonban az elnök mintegy beopta az ifjú szívekbe a vallást, az egylet egyuttal komoly előkészítő iskola az életre. Vannak benne szakoktatások, melyeket egyes tanfériak szíveségből tartanak, nem iskolai rendszerben,

hanem mintegy társalognak. E őjja helyesírás, fogalmazás, okiratok kiállítás, történelem, szavalat, nyilvános föllépés stb. Ezek mind oly dolgok, melyekre a tagoknak égető szükségük van. Rendeznek továbbá zártkörű tánevigalmakat, szini-előadásokat, ünnepélyeket, kirándulásokat, szakmunkakiállításokat. Itt talál az elhagyott iparossegéd derék barátokra és kellemes otthonra. Itt hangzik mindig újra és újra a legénynek fülébe, hogy dolgozzék szorgalmasan, hogy legyen elégedett és szokja meg a takarékoságot, őrizkedjék a korai ismeretségektől, legyen erkölcsös és törekedjék hivatásához méltó lenni, hogy valaha majdan jellemes és becsületes mester vállaljon belőle, hogy olyan mester legyen, mint voltak a régiek, midőn az iparos oszlálnak erkölcsi alapja nem volt megtámadva. Szolid és hivatásukban tudatos iparosok ma is keresettek.

Csak megemlítem, hogy Kolping ezen egylete Kólnból kiindulva csakhamar Münchenben, Drezdában, Freiburgban, Breslauban, Berlinben, Bécsben, Insbruckban és legutóbb édes magyar hazánkban is, ahol Budapesten központja van, körülbelül 30 helyen sok számottevő városban nyert szilárd talajt. Ma ezen egyesület terjedt az egész világon és van 1018 egylet 110.000 (száztízezer) taggal és 277 tulajdon egyesületi házzal. A külföldön vagy az országban utazó ifjú, ha igazolja tagságát, mindenütt otthonra talál.

M. t. Hölgyeim és Uraim! Mindezekből látjuk azt, hogy a katolikus legényegylet egyházi és polgári intézet s mint ilyen a vallásos erkölcsösséget és a pol-

gárokat a hazafiakat ékesítő erényeket van hivatva ápolni. Az ide belépő iparos ifjú a vallást megszereti és gyakorolja, megtanulja az erkölcsöket az élet küzdelmei között is megőrizni, a hazaszeretetet ápolni, a becsületességet, szorgalmat, pontosságot, józanságot, békeszeretetet és illemtudást megszokni.

Boldog az ifjú, kit e jó anya a legényegylet szívére ölelhet; ezerszer boldog, ki már élete legszebb szakában, a ragyogó ifjú korban a vallás és erény, a munka és szorgalom, a vidámság és tréfa, a szeretet és egység e szentelt csarnokába lép.

Valódi jó cselekedet tehát a kedves iparos ifjúnak menhelyt nyitni; menhelyt, melyben megőrizhetik ifjúságuk életvidor ártatlanságát, — gyakorolhatják vallásos kötelemeiket; menhelyt, mely reájok nézve a szükséges utónevelés és utóoktatás templomává leszen.

Csongrádon még nincs ilyen egylet. En erősen hiszem, hogy iparos ifjaink készek lesznek sorakozni ezen egyletbe, ha alkalmat adunk nekik, ha pártfogoljuk az eszmét, ha csekély áldozattal segílyt adunk a kezdet nehézségeinek leküzdésére, ha pártoló tagokul belépünk a felhívásra.

Minden közreműködő jótékonyságot gyakorló szív «hat alkot s gyarapít s a haza fényére derül!»

Örvények.

— Eredeti regény a budapesti életből. —

Írta: Négysz.

Örömök.

Csakhogy eljöttél édes Tódorom, csak-

felettinek s az a legnagyobb — 120 méteres fesztávolsága. Ehhez csatlakozik jobbról-balról egy-egy 66 méter nyílású sarló alakú tartó, melyekhez 6—6 párhuzamos egyszeres rácsos tartó 42—42 méteres nyílással sorakozik. A hid használható pályaszélessége 6.50 méter lejtési viszonyai pedig akként vannak beosztva, hogy az esetleg létesítendő II-od rendű vonatok azon átkelhessenek. A hullámtér a szentesi oldalon felette széles azért kellett ott 14 méter magas töltéseket emelni, melyek a hullám verések ellen az utat biztosítsák és éppen azért ezek tetemes költségbe kerültek. A hidépítés összes költsége 2 és fél millió koronát tett ki.

A hidoszlopok alapozása pneumatikus uton történt. Az egész hid teljesen magyar alkotású. Az alépitményeket Zsigmondy Béla mérnök, a vasszerkezetet a Schlickgyár, a resicai vasgyár, a budapesti szivattyú és gépgyár és a Danubius gyár készítette. A hid tervezetét a kereskedelmügyi minisztérium Dunahid építési szakosztálya végezte. Az építés 1901. október hóban kezdődött és most nyert befejezést.

A hidavatás nálunk a «Csongrádi Casinó» disztermében vette egy rövid kis banquettel kezdetét. A banquetten megjelentek: a minister képviselőtében. Szánthó Albert ministeri tanácsos és dr. Csathó Zsigmond vármegyénk érdemes főispánja, azonfelül dr. Cicatricis Lajos alispán és több előkelő műszaki és közigazgatási tisztviselő. A banquetten Forgó Gergely községi bíránk üdvözölte a vendégeket és erre Szánthó Albert ministeri tanácsos válaszolt. Délután 1/3 3 órakor a hidátadása végett az összes társaság azonfelül a községi képviselőtestületi tagok közül igen sokan a hidhoz vonultak, hol Porubszky József pápai kamarás, csongrádi plébános teljes egyh. ornátusban 2 segéd lelkész kísérete mellett a hidat nagy ünnepélyességgel szentelte fel. Azután Szánthó Albert ministeri tanácsos szép beszéddel adta át Csongrád vármegye közönségének a hidat; utána pedig dr. Cicatricis Lajos az ő ismert ékesszólásával válaszolt, köszönetet mondva a kormánynak. Azután Porubszky József pápai kamarás, plébános kérte az Isten áldását és egyuttal ő is köszönetet mondott a kormánynak a mű létesítéseért. Ezzel azután a hid át lett adva a forga-

lomnak. Az nap a szentesi Petőffi vendéglőbe a felavatás ünnepélyére nagy banquet volt és ott, innen is többen részt vettek.

UJDONSÁGOK.

Szőlősgazdák gyűlése, ma délután 3 órakor fog tartatni a városháza nagyszobájában.

— **Ferenc napja.** Ferenc napja nem csak azért nevezetes, mert a tél elejére és így a kolbász és hurka szezonra esik, hanem azért is nevezetes ránk nézve, mert ilyenkor van a nevenapja szerény községünk két érdemes tagjának. Réti Ferenc ügyvéd collegánk és az állami iskolánk érdemes gondnoksági elnökének, valamint Vannay Ferencnek a csongrádi áll. polg. fiúiskola professorának. Ugy Réti Ferencet, mint druszáját Vannay Ferencet sokan felkeresték ösmerősei és jóbarátai közül, hogy őket üdvözöljék. De nem addig van az szőlő Vannay Ferenc, hanem innen ugyan senki egy tapodtat sem megy kivilágoskivirradtak. Ugy is lett.

— **Szőlészeti értekezőlet Beregszászon.** A «Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete» Beregszászon szőlészeti értekezőletet tartott, amelyen Hagara Viktor főispánnal, Jobszty Gyula alispánnal és Horthy Gyula vármegyei gazdasági egyesületi elnökkel a vármegye egész intelligenciája részt vett. Az elnöki széket Bernáth Béla foglalta el és bevezető beszédében rámutatott az óriási sikerekre, amelyeket a szőlőrekonstrukció terén Beregszász fölmutathat és hivatkozott arra, hogy a magyar szőlő fölújításának jóformánt tanítómesterei azok, akik a fölújítást legelőször jó sikerrel itt kezdték meg. Utána Drukker Jenő dr. igazgató fejtegette részletesen az egyesület hivatását. Mint első föladatát az egyesület a boritaladó leszállítását és a borfogyasztási adó eltörlését tüzte ki, melynek érdekében az egyesület országos mozgalmat indított. Kéri az értekezőletet, hogy hasonló értelemben intézzen a kormányhoz és a törvényhozáshoz föliratot. Jobszty Gyula fölhevítéssel intézett a jelenlevőkhöz, hogy az egyesületet hathatósan támogassák. Azután Csiner Nándor tartotta meg előadását a szövetkezeti eszme gyakorlati

kivételéről. Fölhívja a beregszászi és vidéki szőlőtermelőket, hogy hasonlóképpen a szőlőértékesítő-szövetkezethez egy borértékesítő-szövetkezetet is alakítsanak, — amely állítson föl Beregszászon egy mintapincét, a hol a szövetkezeti borok a legszakszerűbben kezeltenének. Egyuttal fölkerendő a földmivelési miniszter, hogy a Beregszászból a budafoki pincemesteri tanfolyamra küldendő munkásokat és vinctellereket állami költségen szakszerű kiképzésben részesítse. A határozati javaslat elfogadtatván, Egey Szilárd, a tarcali vinctellériskola igazgatója tartott előadást a bor szakszerű kezeléséről, majd ifjabb Tóth Károly szőlészeti felügyelő az ojtványászólók pusztulásának okairól értekezett. Az értekezőletet lakoma követte.

— **Szőlősgazdák szervezkedése.** Lapunk más helyén olvasható felhívás a szőlősgazdáknak mai nap délután 3 órakor tartandó értekezőletére. Ez alkalommal mindenki aki óhajta a szervezkedést egy ivet kap s annak alapján aláírást gyűjthet, kedden délután 3 órakor szintén ebben a tárgybán értekezőlet lesz. Az értekezőlet a rom. és izr. felekezet lelkészeit felakarja kérni, hogy szószékéről is hirdessék ezen szervezkedésnek a borkereskedésre nézve rendkívüli előnyeit. Megjegyezzük, hogy a szőlőbéli csőszöket is jó lenne egy alkalommal behivatni, vagy a szőlőbéli értekezőletre hívni őket és a szőlőbéli kisebb gazdákat és a szőlősgazdákat a hegyközségi alakulásra buzdítani a kibocsátandó iveken. Arról is tanácskozni fognak mai értekezőleten, hogy meghívják-e az országos borászati és gazdasági szövetséget az alakuló közgyűlésre.

— **Hangverseny.** A csongrádi műkedvelő és daloskör hangversenye mult hó 28-ik napján tartatott meg a kaszinó disztermében, amely fényes közönséggel telt meg ez alkalommal. A hangverseny Sövényházi Antal elnök prologja nyitotta meg, a Hymnus után. A prolog igen szépen vázolta a kör munka programját s nagyhatással volt a közönségre. A hangverseny legérdekesebb számát Porubszky József pápai kamarás felolvasása képezte. Ezt lapunk tárcája közli. Különbén a többi szereplőknek is bőven kijutott az elismerésből, így Mészáros Annuska k. a cimbalom játékát, kőkényesdi Papp Margit

— De megváltozott, Etelka, — jegyezte meg Lándor, de nem tegezte a leányt, mint ez őt.

Ugy-e bár, drága egyetlenem, szerelmemem! Hát tedd kényelembe magad! — szólt a leány, miközben huzta lefelé a fiú kabátját. — Így la, most az én vendégem vagy, gyere ide hozzám, ülj mellém a kanapéra, hadd nézzelek. Jó ideje ugy sem láttalak.

A fiú letelepedett mellé. A leány szaporán beszélt:

— Hogy megszépültél! De megnőtt a bajuszod, mióta nem láttalak: Hogy megfűrted, édes fiacskám: Most szeretlek csak igazán, érzem, hogy nagyon szeretlek! Végtelenül boldog vagyok, ha közelemben láthatlak. Bár mindig maradhatnál itt melletttem. Együtt élnénk, drága életem, te, meg én! Én lennék a te kis hű feleséged, te lennél az én kis uracskám!

A lány tapsolt kezeivel, miközben szívből kacagott. Egészen föltűzelve a csendes ifjút, aki szinte nem tudott szóhoz jutni. Elgondolta közben, hogy mennyire megváltozott minden. Akkor, régen, ő ostromolta a leányt folytonosan szerelmével és faggatta egyre, vajjon szereti-e? Most kérdés nélkül, önként patakzik a leány vallomása és csókolja bátran, leányos szegyenkezés és félelem nélkül.

Majd elbeszéltek, elmondták, hogy mi

minden történt azóta, hogy nem látták egymást. Etelka beszámolt élete változatos történetével, csak a leplezetlen valót adva elő, nem színezve, nem tagadva semmit. A fiatal ember azonban elhallgatta ujjabb szerelmét.

Lándor tudott tehát mindent. Fájlalta a leány sorsát, mert annak idején tényleg szándéka volt elvenni feleségül, ha akkor viszonyuk tovább szövődik és nem akasztja meg Kelephv Imre csélcsep természetével és nem csavarja el a tudatlan, tapasztalatlan lány fejét.

De most éltek a jelennek. Etel ledült a kerevetre. az ölébe süllyesztette a fiú fejét és játszadozott vele. Rendkívül pajzán, virgonc és kacér volt. Enyelgett az ifjúval, véresre harapdálta ajkát, arcát apró, vakító fehérségű fogaiyal, hogy szinte felszisszent Tódor.

— Ugy-e, hogy szeretsz még, édes fiacskám? Ugy-e, hogy nem gyűlölsz, nem haragszol reám? De aztán nem engedem meg, hogy «magazzál», hanem tegeződjél, csak ugy, mint én.

Nehezen szokott hozzá az ifjú, de végre rájárt a szája.

— Szeretlek, édes Etelkám: veled lennék mindhalálig!

Aztán mulatgattak, enyelegtek a jó meleg szobában, majd megszólalt a leány:

A mai nap öröme együtt vacsorázunk. Az én vendégem vagy. Itt fogunk ketten enni, mint férj és feleség. Fölhozzatom a vacsorát s aztán főzök teát. Jó lesz, kis férjem?

Lándor fölborodott, most ő fogta át

a lány derekát és borította el arcát csókjai halmazával.

Vigan telt el az est. Vacsoráztak, teáztak, mókáztak, hancuroztak. Tódor teljesen elvitette a fejét. Végkép eldőlt szerelmének sorsa. Ölgát — ugy látszik — ugy elfeledte, mintha nem is oszmerete volna.

A vetélytársnők.

Kertész Olga nem nagy jelentőséget tulajdonított Tódor elmaradásának. Tudta, hogy haragja nem tart sokáig. Nehány napig dacol, nem mutatja magát s aztán újból megvan a jó barátság, helyre áll a béke.

Előfordult efféle náluk gyakrabban, de ez nem igen döngötte meg szerelmüket, egymáshoz való vonalmukat nem fenyegette valami komolyabb veszély, mert egy-egy ilyen összezördülés bárányfelleg volt, mely szerelmük tiszta egén jelentkezett, hogy csakhamar ismét elvonuljon.

Most azonban azt tapasztalta a leány, hogy lepergett egy hét és nem jelentkezik a fiú, pedig már égett a vágytól őt láthatni, vele, beszélgetni. Hiába várt, hasztalan remélte, hogy talán majd holnap, holnapután mutatja magát az ifjú, — ez sem volt látható.

Olga kezdett türelmetlenkedni, majd titkos könyvet hullatott, hogy talán végképp elidegenítette magától Tódort, talán megszűnt őt szeretni, mást szeret vagy legalább is mással kezd viszonyt, csak hogy őt boszantsa, ingerelje, féltékeny tegye. Belátta a leány, hogy ő volt a hibás. Megkísérelte tehát a kibékülést, ő

és Etelka k. a. szavallatait a közönség olyan, szünni nem akaró tapsokkal jutalmazta, hogy az mindennél fényesebb bizonyítéka volt művészetüknek. A férfi szereplők közt Haubner Károly urat, a fél-egyházi képezde kitűnő zenetanárát és általában gyönyörű népdalairól ismert zeneszerzőt kell megemlítenünk első helyen. Hatalmas hangjával s művészi előadásával egészen elragadta a közönséget, mely még kétszer kívánta hallani. Igen tetszett még Kovács Henrik ur szavallata és R. Papp Miklós ur monológja is, úgy hogy az utóbbinak meg is kellett toldani egy humoros jelenettel előadását, a közönség kívánatára. A műkedvelő és daloskór énekesei is derekassan kitettek magukért Mindjárt első fellépésükkel bebizonyították, hogy művészi feladatokat képesek teljesíteni, sőt remélni lehet, hogy rövid idő alatt oly kitűnő férfi-karrá válhat, amelyre büszke lehetnek Csongrád iparosai, amennyiben, majdnem kivétel nélkül iparosokból áll az énekkar. Félégyháza és Szentés iparosai — minj halljuk — a legközelebbi hangversenyre készülnek tömegesen átrándulni, s meghallgatni a csongrádi dalos testvéreket.

— **Uj bank.** Mint lapunk mult számában említettük az osztrák és magyar bank bruk kormányzósága elhatározta, hogy itt nálunk bank mellékelyet létesít. Mint amennyiben a «Csongrád és Vidéke» takarékpénztár igazgatóságában elég garanciát lát elhatározta, hogy az üzletek lebonyolítását a nevezett takarékpénztárra ruhazza és egyszersmind az üzletek megkötésével is megbizta.

— **Halálozás.** Megrendítő hirt közöl velünk laptársunk a «Szentés és Vidéke.» Cukor Emil a szentesi és Csongrád megyei társas élet egyik igen rokonszenves tagja hunyt el teljes férfikorának delén. Cukor Emil már régóta hordja magával a gyilkos betegség csiráit, mely végre diadalmaskodott erőteljes szervezetén. Temetése a f. hó 2-án ment végbe a szentesi közönség nagy részvéte mellett. Béke poraira!

— **Kántorváltás.** A szentesi katolikus egyház hívei f. hó elsején választottak új kántort, az elhunyt Mezey Mór helyére. Sokan voltak pályázók erre a jó jövedelmű állásra, de az előző napon próbát énekeltek közül úgy látszik, a dorosmai kántor

tette meg a lépéseket, hogy szerelmesével találkozzék.

Levelet irt Lándor Tódornak és kérte, hogy ne duzzogjon, ne haragudjék, ő nem akarta megsérteni, csak tréfált s szívére kötötte, ha még szereti, várja meg az üzlet előtt.

Idegesen várta az estét a leány, de mély megdöbbenéssel, csodálkozva vette észre, hogy bizony a szerelmes ifju nem mutatkozik. Körülnézett nehányszor az utcán, de Tódor sehohsem bukkant föl.

Odahaza is föltűnt már a fiatal ember elmaradása és mikor okát kérdezték a lánytól, azt föllentette, hogy egy kissé betegeskedik, meghűlt és a szobát kell őrizni. Nem mert megmondani a valót, nem volt bátorsága föltárni a helytet, hogy ő sértette, haragította meg a fiut.

Vasárnap délután, hogy szabad volt Olga, utána járt a dolognak. Szomorú történetet hallott meg a leány. Megtudta, hogy Tódora valami rossz hírű táncosnővel kezdett viszonyt, az bolondítja a gyereket, az csavarta el a fejét és annál lebzset állandóan, nala tölti szabad estéit, sőt éjjeleit.

Okos lány léttére látta Olga a közeledő veszedelmet, melyt a fiut fenyegeti, sejtette, hogy menthetetlenül elzúll, sülved, elvész Tódora, ha idejekorán valamelyik jóakarója közbe nem lép és megmenti a pusztulástól.

Nem teét úgy, mint más lány szokta tenni, hogy közömbösen elfordul ilyenkor a magáról és szerelméről megfedekezett, könnyelmű és meggondolatlan fiatal embertől.

(Folyt. köv.)

hangja tetszett meg legjobban a híveknek, mert nagy szótöbbséggel őtet választották meg. A dorosmai kántor Khirer József Farkas Béla helybeli áll. polg. fiúiskola igazgatójának veje, kit nálunk igen előnyösen ösmernek. Gratulálunk!

— **Főuri vadászat Pusztaszeren.** Pallavicini Sándor őgróf pusztaszeri birtokán hétfőn kezdődött el az évente ott tartani szokott nagy hajtóvadászat, melyen a magyar és az osztrák főuri világ számos tagja vesz részt az idén is. Erre a vadászatra várták Miklós orosz nagyherceget, a cár nagybátyját is, akinek f. hó 1-én kellett volna Pusztaszerre megérkezni. Miklós nagyherceg azonban — váratlanul közbejött körülmények miatt az idén nem vehet részt a pusztaszeri vadászatokban és távolmaradását levélbe tudatta a vendégszerető őgróffal.

— **Árad a Tisza.** Éppen 40 éve annak, mindön a Tisza a szárazság következtében annyira kiapadt, hogy mindenütt át lehetett gázolni, sőt sok helyen térdig sem ért a víz. Az idei száraz nyar szintén úgy megapasztotta a Tisza vizét, hogy a gőzhajók nem közlekedhettek, minek azután az lett a következménye, hogy tüzfát sem szállíthattak és így a tüzfának szokatlan nagy ára van. Ma már a Tisza annyira arad, hogy elérte rendes medrét valószínű tehát, ebben a lágy időben majd tüzfát is szállíthatnak.

— **Beszűnt a komp közlekedés.** Midőn a tiszai hidat átadták a forgalomnak, természetesen, hogy a földiréti komp közlekedés beszőnt. Hát bizony ez a komp sok járó-kelőt megszokozott, nem is annyira a komp, mint ennek az ősvilági járműnek az alkalmazottai. No, de egyik helybeli vendéglős utójára megbosszulta magát rajtuk, vagyis tuzott egyett a haldokló oroszánon.

A hid megnyitása után hintóval oda ált a komp átjáróhoz és átszónt:

«Gergő bácsi gyűjjön kend át!»

«Minek, hát hiszen ott a hid!»

«Én csak még ma a kompon akarok átmenni!»

Gergő bácsi erre a biztató szóra felcihelődött és csörömpölve indult meg a komp. Midőn a Tisza közepére ért a vendéglős vissza fordult.

«Isten áldja meg kendet Gergő bácsi!»

«Üssön beléd a ménkü!» szóllott Gergő bácsi és visszafordult.

— **Elmaradt körvadászat.** A csongrádi vadásztársulatnak u. f. hó 5-ikére tervezett körvadászata kedvezőtlen idő miatt elmaradt.

— **Védekezés a gyermekbetegségek ellen** csak akkor tökéletes, ha a gyermekek ellentálló képessége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, ha a gyermek a hidegebb évszak alatt csukamájolajat fogyaszt, mely célra legajánlatosabb a Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincs, könnyen emészthető és tápereje igen nagy. Üvegje 2 korona a gyógyszerárakban.

— **A csépai műkedvelők.** Mint lapunkat értesítik, Csépan is szervezkedtek a földművelő ifjuság tagjai, a műkedvelő társaság alakítására. Mult hó utolsó vasárnapon, 24-dikén el is játszották a legszebb népszínművek egyikét, a Falu rosszát, amelyhez csak három nappal az előadás előtt fogtak hozzá a tanuláshoz.

— **Hid és posta.** Két város fekszik egymáshoz közel — és olcsóbban lehetett eddig eljutni Budapestre vasuton a két városból, mint egyikből a másikba átrándulni. Hát ebből az ázsiai elmaradottság állapotából a vashid kivezette a két várost de még fent marad mindig a postaközlekedés mizériája. Naponként csak egyszer fordul a levél és kocsiposta a két város között. Mind a két városnak érdeke a gyors közlekedés, s van előfogata, van omnibusz közlekedése — csak a levél postához ne teljék egy szerény talyiga ára a két várostól? Jó lenne ezt is, meg a csongrádi vasuti pályaudvar silányságát

szóvá tenni a közgyűlésen. A kereskedelmi kör dolga volna ez.

— **Érdekes tapasztalatok.** Bizonyára érdekelni fogja mezőgazdaimkat, kiknél a trágyázás napirenden való kérdést képez, hogy Németországban számtalan kísérlet alapján kétségbevonhatatlanul bebizonyított, miszerint egy igen fontos műtrágyafajt illetőleg eddig a legnagyobb tévedésben voltunk! Szó van pedig a Thomassalakról, amelyről a magyar gazdák saját tapasztalatból is tudják, hogy kitűnő, biztos és tartós hatású foszforsavas műtrágya, de általánosan el van terjedve Magyarországon azon balhiedelem, hogy a Thomassalak csak akkor hat, ha azt ősszel alkalmazuk. Nos hát ez óriási tévedés! Ebben a tekintetben példát vehetünk a német gazdáról, aki alkalmazza a Thomassalakot az év minden szakában, ősziek alá ősszel, tavaszok alá télen vagy kora tavasszal, sőt a réteket még nyáron is trágyázzák, pl. az első kaszálás után, még pedig bámulatos eredménnyel! A mai rossz gazdasági viszonyok közepette, azt hisszük, nem végzünk hiába való munkát, ha a külföld haladására rámutatunk. Persze itt is helyén való lesz az óvatosság abban az irányban, hogy csakis kitűnő minőségű árut vásároljunk. Ugy tudjuk, hogy eddig a berlini Thomassalakgyárak által forgalomba hozott «Csillag» védjegyű Thomassalak bizonyult leghatásosabbnak. Az említett gyárak vezérképviselője Magyarországon: Kalmár Vilmos, Budapest, VI. Teréz-körut 3.

— **A meghívók.** Sok baj van mindig a meghívók szétküldésével — s így volt az most is, mikor többen egész méltatlankodással panaszkodtak, hogy úgy igen későn vagy egyáltalán nem kaptak meghívót a műkedvelő és daloskór első hangversenyére különösen a kör rendes tagjai panaszkodtak, akiknek megnyugtató elmondhatják, hogy azért nem kaptak, mert a hangversenyt a rendes tagok csinálták, rendezték — tehát ők magok magukat meg sem hívhatták. Ez sehol sincs szokásban.

— **Óne-ász.** Ez a neve annak az új módi 21-es játéknak, melyet nálunk nagy odadással és előszeretettel a kultiválnak azok, kik a szorakozást leginkább a kártyaasztalnál keresik és találják. Hát ez az ugynevezett óne-ász abban különbözik a régi 21-es kártyajátéktól, hogy a régi 21-es kártyázók nyáron és téli kabátban jártak, az uj módi «óne-ász»-l játszó pedig télen is szalmakalapban járnak. Akkor forintban nyerték el egymás pénzét, most meg koronákban fosztják ki egymást.

— **A csanyteleki posta.** Bajos dolog talan a postaküldemények kézbesítése. Nyakig sárban, járhatlan utakon kell egyik tanyától a másikig menni, míg megtudja a levélhordó, hogy a gazda nincs idehaza. Csanytelek házai meg épen tanyamódra egymástól egy-két puskalövésre fekszenek, s ezért a hatóság most úgy segített a dologon, hogy elrendelte, miszerint hetenként 2 ízben publikáció utján fogják értesíteni azokat, akiknek levelük van, hogy a postahivatalban leveleiket átvehetik.

Egészséges gyomor. mindenekelőtt rendszeres erőteljes emésztés szükséges. Sajnos épen ez irányban azonban sokszor vétkezünk és így támad: a gyomorrontás, étvágytalanság, székrekedés, álmatlanság, főfájás, kólíka, vérszegénység stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós óvószert használni, mely úgy a gyomort, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egészségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi Brády-féle Máriacelli gyomorcsépek, évtizedek óta kipróbált zamatos izü, biztos hatású házi gyógyszer az összes gyomorbetegségekben. Üvegje 80 fillér a gyógyszerárakban. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Köztudomásu,** hogy köhögés, rekedtség és elnyalkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű Egger-féle mellpasztillák, melyek a gyomort nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógy-

szertárban és drogueriában. Doboza 1 K. és 2 korona. (Próbadohoz 50 fillér.) Főraktár: Nádor gyógyszerár, Budapest VI., Váci-körút 17.

CSARNOK.

A báli ruhák elmékedése.

Tulajdonosnője édes gyengéden rakta a gyűrött, itt-ott szakadozott, de azért még mindig szép ruhát szekrényébe. Rózsaszínűen mosolygott az feléje; rózsaszín volt a mosoly, a gondolat, az érzés is, melylyel a kis lány egyes makacsabb fodrot szeliden lesimitott, hogy jobban elférjen helyén. De nem: újra kivesszi, újra gyengéden körülnézi a törődött ruhát mely még tegnap este a fővárosi szabóműhely egy remeke, mint nagy üde rózsá vette körül ifju tulajdonosnőjét. azt rózsává változtatva . . . vagy a lány a ruhát Vagy talán egymást kiegészítették

Erről a lány sem tudna beszámolni. De nem is gondol ő ilyenekre, csak arra, hogy mily boldogan lépett a kedves ruhában a fényes terembe, hol ügyes ifjak őt hirtelen táncba kapva, nem ért rá többet a ruhával törődni. De úgy rémlik, hogy gondol valamire, . . . hirtelen elpirul . . . Ma, midőn a kedves éj, melynek minden perce megújul emlékében, elmúlt, az üde ruhán ejtett nyomok oly élénken beszélnek a közel multtól. Hosszan nézi örömeinek kedves tanuját, s végre bizonyos bánattal rakja mellé a szekrénybe a gyönyörű legyezőt, gallért, keztyűt . . . «Nyugodjatok; majd előkerültök megújulva; hisz tart még a farsang!» S mintha egyet sem lépett volna tegnap óta, vigan ruganyos léptekkel siet, repül a kis gazdasszony a konyha felé. Szülői pihennek s valakinek csak kell a háztartás körül nézni

A rózsaszín ruha büszkén pihen babérijain. Önhittséggel terjeszkedik a tágas szekrényben, minden ráncocskája azt mormolja: «Én ugyancsak ruha vagyok ám! Mennyi sikert dicsőséget szereztem birtokosnőmnek. Az ifjak rajongtak érte: hogy iparkodtak utánunk! Hja hiába, sokat ér ám egy szép rózsaszín ruha s különösen, ha a fővárosban készült. Kár hogy annyira megtörtek, gyürtek.»

«Van is mit dicsekedned,» suttogja kissé éles hangon a rég csendesen a szekrényben pihenő kék ruha, melynek létezéséről s ottlétéről az ujonc rózsaszínnek fogalma sem volt. «Kedves tulajdonosnőnk beléd burkolva sohasem tetszett volna annyira, ha én már jó előre oly kedves színben nem mutatom őt a világnak, hogy neked az általam kezdett művet csak folytatnod kellett.»

Megdöbbenéssel hallgatja a rózsáruha a szerény nefejejtsszin ez erős kifakadását. De magát a ruhák királynőjének érezve, hideg göggel csak annyit mond: «Nem tudom, ki oly fenhéjázón mersz egy bálkirálynő méltó öltözékéhez szólni, de ha fakó kék vagy, úgy legjobb ha hallgatsz. Ne tedd ki magad ügyetlen támadásaid által annak, hogy tuskéim által, melyeket aranygombostűk képviselnek, megbüntesselek vakmerőségedért.»

«Igazad lehet,» mondja szerényebben a kék ruha. «Nekem fáj, hogy a dicsőséget melyet eddig egyedül én véltem jó urnőmnek szerezni, más akarná tőlem elvitatni, oly hűen vonzódom hozzá. Bocsáss meg. Éles voltam. De csak látnád, mily kedvesen s hálásan szokott szép tulajdonosnőm néha rám tekinteni! Igérte is, hogy újból felvesz.»

«Balgák vagytok mindketten. Azt vélik, hogy az én dicsőségemet elvehetitek,» modja maró, éles suttogás és a kulcslyukon átható napsugár elárulja jelenlétét egy sárgás ruhának, mely epesen rázza magát. «Ti semmik se vagytok! a dicsőség egyedül csak az enyém. Midőn bájos urnőm engem viselt, ti még nem is léteztetek, s a táncosok raja csak úgy bolon-

dult az általam annyira kiemelt, üde leányarc után. Ti nem tudtok semmit. Ne is beszéljétek és ne bosszantsatok!»

De ennyi beszédre a szekrény negyedik sarkában pompázó piros ruha haragjában szavakat nem találva, éppen meg akart pukkadni, midőn a szoba ajtaja nyílik s többen belépnek rajta.

A ruhák hallgatónak.

Tányér, pohár és étszerek halk csörgeése neszelt. Az asztal meg volt terítve a rendes, kitakarított szobában, melyben a már kipihent szülők kényelmesen elhelyezkedtek. Csinos, göndörhajú fiatal ember társalgott velök. A ruhák szekrényrepedéseken át, nagy méltatlankodva látják, hogy szép urnőjük sötétszínű háziruhában van, hozzá kötényt öltött. Csak szeme ragyogott s kedves arca rózsapírban égett. Ügyesen rendezte el a kész étkeket

«Pfui! hogy lehet fiatalember előtt ily rúl öltözékben megjelenni, midőn mi itt a szekrényben várjuk, hogy közülünk valamelyik szolgáljon. És az a rút kötény! Lám a fiatalember is, aki tegnap oly vig és szellemes volt, hirtelen elkomolyodott, elhallgatott,» mondja önhittén a rózsáruha.

A fiatal ember tényleg hallgatott. Egy kissé köhécselt, szólni akar, de nehezen sikerül. Végre összeszedi magát és a lány kezét megfogva remegő hangon kérdi a

szülőktől, hogy szabad-e a bársonyos kézre urany karikagyűrűt huznia?

És a megvetett kötény diadalmaskodott.
Zelenkáné.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

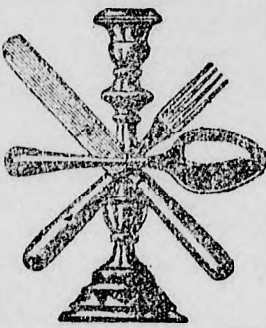
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Csongrád város

egyik legélénkebb helyén, a Fő-téren fekvő «Otthon szálloda» mely egy nagy díszteremből, kávéházhelyiségből, étteremből, öt szobából, konyha, éléskamra, istálló és kocsiszinből, ugyssintén egy üzletnek alkalmas, ezidőszent is annak használt helyiségből áll, 1904. évi május hó 1-től három esetleg hat évre előnyös feltételek mellett bérebe adandó. Értekezhetni Boér Jakab csongrádi lakossal.

Hirdetések

**jutányosan
felvétetnek
lapunk kiadóhivatalában.**

Egy háztartási mérleg ingyen.

Mesés olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktárból világhírű kiválóágukért általánosan kedvelt mexikói ezüst árúimat és pedig

6 drab	mexikói ezüst	asztali kés,
6 »	»	» evővillát,
6 »	»	» evőkanalat,
12 »	»	» kávéskanalat,
6 »	kiváló	dessertkést,
6 »	»	dessertvillát,
1 »	mex	ezüst levesmerítő kanál
1 »	»	» tejmerítő,
2 »	elegáns	szalon asztali gyertyatartót

46 drb összesen csak 6 frt 50 krajcár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12¹/₂ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartóságáért és kiváló minőségeért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker J. központi forgalmi áruháza: Bpest, Hernád-u. 54.

Jogi tanácsadó.

(Önügyvéd) mindenkinek hasznos könyv, mert segítségével peres üzleti s jogi ügyeit költségmentesen, ügyvéd nélkül kedvezően intézheti el. Harmincnál többféle törvényeket tartalmaz, egymint: adópar, házassági, kereskedelmi törvény, egyletek, építő iparosok képesítő vizsgája, az új utlevél és kivándorlási törvény stb. Megrendelhető 4 koronáért postautalványon Denker J. központi forgalmi áruháza Budapest, VII., Hernád-utca 54. szám.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb) kevéssé megsérült finom enyhe pipere szappant rózsá, lilomtejt, orgoná, ibolya, rezedá, jaszmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi Denker J. Hernád-utca 54. szám.

Iparosok üzleti Könyve!

E címmel hasznos könyv jelent meg. Nem írott mű, hanem egy rovatozott s kisiparosok céljainak megfelelően felszerelt üzleti könyv. A rovatok önmagukat magyarázzák s ennél fogva minden iparos, ha nem is tanulta a könyvvezetést, általa célszerűen könyveit vezetheti.

A könyv egyben háromféle üzleti könyvet tartalmaz, megrendelések, segédnek kiadott munkák s a személyzet elkönyvelésére, tehát egyesít magában mindent, ami könyvelésre az iparosnak szüksége van. Megrendelhető postautalványon Denker J. központi forgalmi áruháza Budapest, VII. kerület, Hernád-utca 54. szám.

SCHOTTOLA ERNŐ
szőlészeti és borászati szaküzlete
Budapesten, Andrassy-út 2.
Legnagyobb raktár a szüreteléshez szükséges felszerelési cikkekben, szőlőzúzó, borsajtók, borszivattyúk stb.
Képes árlap ingyen.
Utánnymás Pílos
ALAPÍTOTT 1872.

Csongrád vármegye

földmívelési és közigazgatási fali térképe a m. kir. államnyomdában elkészült. Arány 1:144.000. Ezen hétszinnyomású térkép tartalmazza a megyének igazságügyi, köz-igazgatási felosztását, a közlekedési adatokat az 1900. évi népszámlálás alapján stb. Ára 1 korona, vászonra vonya összehajtva védborítékban 2 korona, léceikkel 4 korona. Megrendelhető Toldi Lajos könyvkereskedő főbizományosnál, Budapest, II., Fő-utca 2. sz.

Köhögésben szenvedők

próbálják a csillapító és kellemes ízű

KAISER-féle mell-bonbont.

2740 közjegyzői okirattal, amely arról tanúskodik, hogy biztos gyógyulása a köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodásnak.

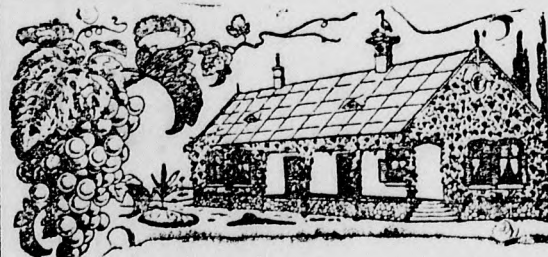
Amit helyette kínálnak utasítsuk vissza.

Egy csomag ára 20 és 40 fillér.

Kapható Ungváry József és Wiesner Lajos gyógyszerészeknél Csongrádon.

SZ-T-ANNA Maláta-likőr a legjobb és legegészségesebb üdítő ital, kellemes ízű és zamati. Egy palack 2 kor. 30 fill.
Maláta-keserű kiváló gyomorerosító, turistáknak és vadászoknak kedvenc és nélkülözhetetlen itala. Egy palack 2 kor. 30 fill.
Maláta-brandy elsőrendű erősítő férfi-ital. Egy palack 3 kor. 75 fill., 2.—kor., —95 fill.
Maláta-rum tiszta jamaikai rummal van készítve, teához a legjobb rum. Egy palack 2,30, 2,10, 1,80 kor.
Maláta-cakes kitűnő táp- és teasütemény, elsőrendű tanárok és orvosok ajánlják. Nagy doboz 2.—kor., kis doboz 50 f.

Fenti készítmények mind tiszta malátából készülnek, kitűnő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban föltűnő minden ily nemű gyártmányt. Kapható csakis eredeti csomagolásban Csongrádon a Csongrádi Fogyasztási és Értékesítő szövetkezetben.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld-és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár kuszó természetű) mert nagyobb része ha megő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugastnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajoknak ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapra tudja.

Cím: **Érmelléki első szőlőültetvény-telep Nagy-Kágya**, u. p. Székelyhid.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljén!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Csongrádon: Weisner Lajos, Ungváry József és Vladár Sándor gyógyszerertárban.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadított a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakrácon megszabadít a betegségtől kitűnően ható szereit által.

A Jurisics-féle Pakráci cseppek oly csodaszereit balzsam, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a Jurisics-féle Pakráci cseppek oly előnnyel bírnak, hogy minden baj ellen használhatók és mindig csodaszereit hatással van. A Jurisics-féle Pakráci cseppek legbiztosabban gyógyítják a gyomorbajt és székrekedést, gyomorgöröcsöt, rendetlen székrülést, étvágytalanságot, aranyeres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorégést, felbűffogést, sápkört, szédülést és mindenfajú gyomorkatarást, de a legényesebb sikerrel alkalmaztatik külsőleg is, nevezetesen dagadt, égési sebek, szagattás és közhvényes bántalmaknál, mert ahol semmiféle szer nem használta, ott a Jurisics-féle Pakráci cseppek már rövid használat után nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott. Ezt számtalan hála-

EGÉSZSÉGET A BETEGNEK, ERŐT A GYENGÉNEK!
VÉDŐECY

nyilatkozat minden országból bizonyítja.

A Jurisics-féle Pakráci cseppek megrendelhetők közvetlenül JURISICS PÉTER gyógyszerésztől PAKRÁCON 402. sz.

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel:

12 üveg kor. 5.— 36 üveg kor. 12.40 Minden 12 üveg után egy üveg 24 » » 8.60 48 » » 16.— Pakráci cseppek ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyílás influenza és hurut ellen felülmulthatatlan szer

a Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv.

Ára 2 üveg kor. 3.40, 4 üveg kor. 5.80, 6 üveg kor. 8.20.

Hideglelés és láz ellen ki- „Febri Fugo” mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7.—, 6 üveg kor. 10.—

Szlavoniai növénynedvből és «Febri Fugo»-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg Pakráci cseppek ingyen kapunk.

Jelszavam: Egészséget a betegnek, erőt a gyengének.

Főraktár Budapestben:

Török József gyógytárban Király-utca 12.

Vidmarics Péter magyarázza a Pakráci cseppek csodaszereit hatását.

AUERFÉNY.

Magyar Gázizzófény Részvénytársaság
Welsbachi dr. Auer Károly szabadalma
Budapest, VI., Váci-körút 3. szám.

A társaság gyártmányai:

Auer-féle szesz- (spiritusz) lámpák.

Auer-féle szab. izzótestek és Auer-lámpák gázvilágításhoz.

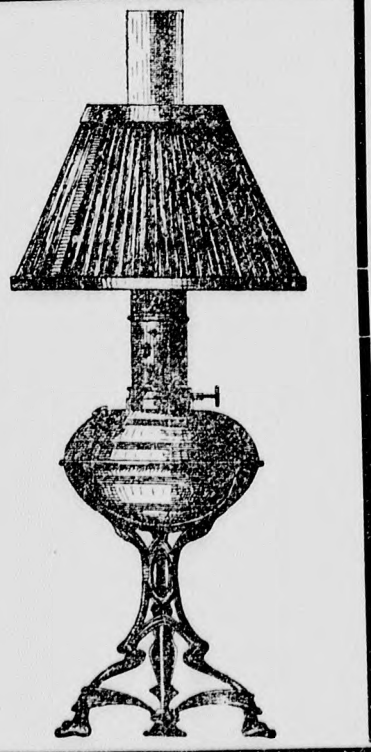
Gáz-, villany- és szesz (spiritusz) csillárok, falikarok, utcai lámpák, egyszerű és díszes kivitelben.

Spiritusz főző-, fűtő- és vízhevitő készülékek.

A szesz-világítás berendezése igen egyszerű oly helyiségekben, hol sem gáz, sem villany nem áll rendelkezésre.

A társaság elvállalja nagyobb épületek, kastélyok, vendéglők, pályaudvarok és fürdőhelyek szeszvilágítási berendezését.

A szeszvilágítás berendezésénél a meglévő petróleumlámpák fémtartályai, csekély átalakítási költségekkel, legnagyobb részben felhasználhatók.

Arjegyék, esetleg költségvetés kívánatra ingyen és bérmentve.